

Inhoud

Literatuur juli-december 2009	1
Elektronische documenten	1
Tijdschriften	1

Links naar eerdere afleveringen:

overzicht: <http://ind.datadelft.com/mededelingen.htm>
literatuur 2e helft 2007: <http://ind.datadelft.com/2008/Literatuur2007-2.pdf>
literatuur 1e helft 2008: <http://ind.datadelft.com/2008/Literatuur2008-1.pdf>
literatuur 2e helft 2008: <http://ind.datadelft.com/2008/Literatuur2008-2.pdf>
literatuur 1e helft 2009: <http://ind.datadelft.com/2009/Literatuur2009-1.pdf>

Recent verstuurd reacties op overheidsplannen en andere commentaren:

Commentaar op Delftse Structuurvisie 2030 en PlanMER:

http://ind.datadelft.com/2009/comm_structuurvisie.pdf

Commentaar op het Mekelpark n.a.v. interview Francine Houben:

http://ind.datadelft.com/2009/Mekelpark_volgens_houben.pdf

Bestemmingsplan Schieveen (Rotterdam:

http://ind.datadelft.com/2009/comm_schieveen.pdf

Vier punten van het Delfts natuur- en milieubeleid:

<http://ind.datadelft.com/2009/vierpunten.pdf>

LOP Midden-Delfland: http://ind.datadelft.com/2009/comm_LOP.pdf

Natuurmonumenten: http://ind.datadelft.com/2009/brief_IND-NM.pdf

Winy Maas en het IJmeer, commentaar in Delta:

<http://ind.datadelft.com/2009/WinyMaas.PDF>

“Innovatie” in Haaglands waterbeheer: commentaar in H2O:

<http://ind.datadelft.com/2009/h2o.PDF>

Literatuur juli-december 2009

Mus, natuur & cultuur van de huismus, samenstelling Peter Müller, met bijdragen van Midas Dekkers, Peter Vos e.a., Vogelbescherming, Tirion

Sparrows, Hans Post & Kees Heij, Lemniscaat 2006

Helder (over) Water, waterplan Pijnacker-Nootdorp 2010-2013, Gem. Pijnacker i.s.m. HHDelfland, december 2009

Duurzame stedelijke vernieuwing: de logica van de wijk, ministerie van VROM. Gaat ook in dilemma's als intensivering versus groene ruimte, sloop versus nieuwbouw e.a.

Structuurvisie Delft 2030, Nota Reacties en Dialoog, okt 2009 (pas op 21-12 toegezonden! Hebben ze geen last van het beïnvloeden van raadsleden. Titel is ook al opvallend, deze stukken heten gewoonlijk Nota van Beantwoording o.i.d., maar daar is inderdaad ook geen sprake van Nota van Wegduiking?)

Buurtbewoners in balans, VROM-programma Wonen, wijken en integratie, 2009

Herover het vastgoed, herover de wijk, VROM-programma Wonen, wijken en integratie, 2009

Elektronische documenten

Overzicht van kritische depositiewaardeb voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden, Alterra-rapport 1654, 2008

LOP Midden-Delfland

Visie Openbare Ruimte Delft

Ontwerp Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland

Tijdschriften

Argus 34/2 | nieuwe kans voor natuur op de Maasvlakte | RvS beperkt mosselvisserij | natuur op bedrijventerreinen (promotie Robbert Snep) | aanbevelingen voor wilde dieren in het Nederlandse landschap (sarcastisch stuk; samengevat: “**stel je als dier**”

- in Nederland bescheiden op; pas je onopvallend aan; ... pak alle kansen om je op een slimme en positieve manier in de media te presenteren.”
- Argus 34/3 | wie is er nog blij met de flora- en faunawet? van de oorspronkelijke opzet is niets meer over (er wordt zelfs al geschoten op diersoorten “die een gevaar vormen voor de natuur zelf” | Ook in gedragscodes veel ruimte voor uitzonderingen | gedragscodes bij waterschappen
- Argus 34/4 | afschotcijfers - jagers bepalen eigen vangstquota | de “bescherming” van het wilde zwijn
- Branding 9/3 | zuiniger (anaëroob) zuiveren | Binckhorst, Vlietzone
- Branding 9/4 | Vlietzone | schoner rijden | fytoplankton en vis
- De Levende Natuur 101/5 | bosplanten in nieuwe bossen op voormalige landbouwgronden | zilte graslanden in Vlaanderen | waterplanten in natuurvriendelijke oevers langs scheepvaartkanalen - het streefbeeld van natuurvriendelijke oevers in scheepvaartkanalen wat waterplanten betreft, wordt alleen in de eerste jaren na aanleg gehaald, m.n. het verdwijnen van de ondergedoken waterplanten door lichtgebrek, slibophoping en eutrofiëring | natuurontwikkeling in uiterwaarden
- De Levende Natuur 101/6 | themanummer de Noordzee |
- De Levende Natuur 101/7 | hoe lang nog grutto's? | Amerikaanse vogelkers | Hedwigepolder betaalt oude rekening
- De Onderbouwing 2/4 | ondergronds volautomatisch parkeren | effecten van bouwputten | zonlicht in ondergrondse ruimtes
- Delflands Peil 16/3 | draagvlak voor ecologisch verantwoord werken volgens gedragscode Flora- en faunawet | polder Berkel | IBA's | Delfland gaat voor zoet (maar gaat ook onderzoeken hoe de glastuinbouw minder afhankelijk kan worden van oppervlaktewater) | Akerdijkse Plassen
- Delflands Peil 16/4 | waterbeheerplan 2010-2015 vastgesteld
- H2O 42/16 en 17 | retentiefonds: hulp bij waterinpassingen bij stedelijke ontwikkelingen - compenserende retentie buiten plangebied | ander klimaat, grotere riolen? | sterfte van Daphnia in Delfland verklaard “het onderzoek laat zien dat het voldoen aan MTR-waarden niet automatisch betekent dat aan de randvoorwaarden voor een goede ecologische atermkwaliteit zal worden voldaan.” en “ook een hoge pH of een lage zuurstofconcentratie veroorzaken sterfte onder watervlooiën.” | waterharmonica rwzi Soerendonk | schets van ecohydrologische effecten van een warmer en grilliger klimaat
- H2O 42/18 | thema grondwater | Smidt: “In de samenhang tussen grondwater en oppervlaktewater kunnen we mogelijk varianten vinden voor het voorstel om het peil van het IJsselmeer 1,5 meter te verhogen. (...) (over kustversterking en Cie Veerman) naar alternatieve vernieuwing is niet gekeken. Je kunt er ook over denken om de kuststrook geheel anders in te richten. (...) Wij hebben er een gewoonte van gemaakt alle zout met geweld met zoet water weg te spoelen. Dat vind ik in wezen amoreel beheer van het kostbare zoete water. Daar moeten wij veel zuiniger mee omspringen. Nu zie je gelukkig ook wel kenteringen. Bereiding van drinkwater uit brak water komt op de agenda. De teelt van minder zoutgevoelige gewassen eveneens, ook de vraag hoeveel schade de landbouw nu echt van wat hogere zoutgehalten ondervindt.” | warmte-koudeopslag | water er nog moet gebeuren voor de KRW | grondwateroverlast in Utrecht | grondwaterregime van Delft | stikstofverwijdering op rwzi's | zoetwaterbekkens (bij vollegrondsgroenteteelt) op bedrijfsniveau rendabel?
- H2O 42/19 | baggerdijken | 10.000 woningen in de westelijke Haarlemmermeer en het watersysteem | gebiedsgerichte aanpak waterkwaliteit in Noord-Brabant | Velt en Vecht: wateraanvoer op de helling [Als we de inrichtingseisen die de huidige manier van wateraanvoer stelt, handhaven, dus met hoge zomerpeilen en intensief maaionderhoud, zal de kwaliteit van de nieuwe oevers bedroevend laag zijn.] (Zelfde conclusie als in H2O 42/21 over de Friese boezem) | exoten in het zoete water (conclusie over exotische kreeften spreekt een later onderzoek (H2O 47/10) tegen) | KRW-beoordeling van macrofauna in kust- en overgangswateren

- H2O 42/20 | klimaatverandering en verzoeting van de Rijn | proeftuinen Haaglanden | effecten van de **rode Amerikaanse rivierkreeft** op de vegetatie en macrofauna van sloten (conclusie: geen negatieve invloed, speelt zelfs een rol bij de afbraak van organisch materiaal)
- H2O 42/21 | crisis- en herstelwet maakt experimenten met waterwonen makkelijker. Gedeputeerde Dwarshuis zegt het onomwonden: “**buitendijkse gebieden zijn keihard nodig!**”. Stel je voor dat je je door de natuur van een bouwplan laat afbrengen. “... **de kleine kans dat het misgaat toch werkelijkheid wordt.** “**We raden de mensen niet aan bootjes op zolder te leggen, maar zorgen wel voor groene bordjes om de vluchtwegen aan te geven.**” Volgens klimaatdirecteur van Rotterdam bouwt Rotterdam niet meer aan de randen van de stad en wil daarom de binnenstad op en rond het water verdichten | recente veranderingen in oevervegetatie Friese boezemwateren “**Seizoensgebonden peildynamiek met hogere winter en lagere zomerwaterstanden zijn voorwaarden voor een duurzame waterrietvegetatie.**”
- H2O 42/22 | water in de stad en gezondheidsrisico's (via dagelijkse verontreinigingen, riooloverstorten, hondenpoep e.a.) | waterkansenkaart in lagen | voorspelling van drijfvlagvorming door blauwalgen (o.a. in de Delftse Hout)
- H2O 42/23 | innovatief waterbeheer vermindert stedelijke kwetsbaarheid | “nieuwe stoffen” in water | sturen op fosfor of stikstof in zoete wateren? (conclusie is dat reductie van de stikstofbelasting belangrijk blijft om de KRW-doelstellingen te halen.)
- H2O 42/24 | thema proceswater - van afval tot grondstof | bestuurlijke ontpoldering | grens in besparing water bereikt | afvalwater wordt belangrijke energie- en grondstoffenbron [**effluent van Harnaspolder als gietwater en boezemwater?**]
- H2O 42/25&26 | RIVM: halen streefdoel KRW onzeker | adaptief vermogen van het Nationaal Waterplan beperkt | waterkenniscentrum in Rotterdam | Duits-Nederlandse visie op de Vecht | zoetwatervoorziening en klimaatwijziging [**In droge perioden is vrijwel de gehele afvoer van de grote rivieren nodig om het binnendringen van de zouttong in de Nieuwe Waterweg te beperken.**] | Hoe het water een stad kan dragen | water en natuur partner voor klimaatadaptatie; casestudie Groningen
- Haagwinde 2/3 | Kijkduin in 1910 | kunstboom aan De Rade van Hans Eijkenboom | Westduinpark op de schop | 10 stellingen van de Hagenaars
- Haagwinde 2/4 | geschiedenis en loop van de Haagse Beek
- Lutra 52/2 | de waarde van groene ruimtes in gebouwde omgeving voor egels | meervleermuizen | konijnen in de duinhabitat
- Midden-Delfkrant 33/4 | landschapontwikkelingsperspectief Midden-Delfland
- Midden-Delfkrant 33/5 | toekomst Maaslandse Dam | 10 jaar Vockestaert | Vlaardingen groenste stad (R'dam verrassend 2e)
- Midden-Delfkrant special 2009 Kwaliteit en landschap | een proefpolder | van veenvorming tot droogmakerij | verkavelingspatronen | baggeropslag
- Milieudefensie magazine 38/7&8 | invasie van exoten | biomimicry: technieken uit de natuur | de bij | de voordelen van biotechnologie (<http://www.rtodto.nl>) | Monsanto liegt
- Milieudefensie magazine 38/9 | Eurlings juicht te vroeg over de A4 | ontpoldering rond Westerschelde | zwerfafval
- Milieudefensie magazine 38/11 | luchtkwaliteit in de Nederlandse steden is slechter dan de overheid beweert | klimaatop in Kopenhagen
- Milieudefensie magazine 38/12 | weg door natuonaal landschap in Friesland? | elektrische auto's | IJmeer nog steeds bedreigd
- Natuurbehoud 39/3 | NM 100 jaar op Texel
- Natuurbehoud 40/4 | klimaatbuffers | Loonse en Drunense duinen
- Neerslag special 2009 | Eendenkroos wordt krachtvoer | afkoppelen niet altijd goed voor het milieu (in Wieringerwerf bijvoorbeeld is het oppervlaktewater brak, te veel zoet water verstoort het waterleven.
- Onverwacht Nederland 12/3 | Jolande Maas leverde met proefschrift wetenschappelijk bewijs van het positieve effect van een groene omgeving; natuurlijk groen heeft

een gunstiger effect dan stedelijk groen | het westerkwartier van Groningen met zelfs heide | Pechtold: natuur is geen franje die je doet als je geld over hebt | Akkoord van Apeldoorn - rijk, provincies, gemeenten en natuurorganisaties zetten hun handtekening tegen de verrommeling (of ze meer doen dan dat, die overheden ...) | hamsteren in het dierenrijk

Onverwacht Nederland 12/4 | speelbos Emmerdennen | Oosterschelde onder water Terra 04.09 | laatste nummer van wat wel een erg duf blad met een uitstraling als een designblad was geworden en de teloorgang liet zien van de stichting Natuur en Milieu als denktank en de opkomst van directeur Mirjam de Rijk als mediaverschijning.

Van Nature 19/6 | kamerlid Lutz Jacobi (PvdA) groenste politicus van 2008-2009 "Er worden nog vaak aanslagen gepleegd, ook door bestuurders uit mijn partij, op de natuur met de aanleg van bijvoorbeeld bedrijventerreinen." | Een wel erg optimistische Joop Schaminee: "Onze natuur doet er in Europa echt toe." | LNV laat mestprobleem op zijn beloop | proefschrift van Arjen Buijs over participatie van burgers bij natuurbeheer

Van Nature 19/7 | Crisis- en herstelwet dreigt uitvoering over de reductie van de ammoniakuitstoot rond Natura-2000 gebieden in N-Brabant te bemoeilijken. Onderdelen van de wet zijn in strijd met de Europese habitatrichtlijn | Natuurbalans: grondaankoop en inrichting gaan te langzaam | provincies morrelen aan doelstellingen Natura 2000 gebieden bij opstellen van beheerplannen | Voorsterbos | interview met Dik van der Meulen

Van Nature 19/8 | Adri Duivesteijn vindt bedrag voor natuurontwikkeling IJmeer gênant (maar wordt helaas niet kritisch aan de tand gevoeld om in datzelfde meer 10-duizenden woningen te bouwen - m.a.w. de gêne betreft Duivesteijn zelf - waarvan hij vindt dat snel bouwen gelijk staat aan een dienst aan de natuur. Er zijn vast wel instellingen waar mensen met een dergelijke scheefkijk liefdevol kunnen worden behandeld) | meer actie van provincies voor afronding EHS-gebieden nodig | ontbrekende schakels bij tien NM-gebieden | IUCN red list of threatened species

	aantal bedreigd in 1996/1998	in 2009	in %
zoogdieren	1096	1142	21
vogels	1107	1223	12
reptielen	253	469	28
amfibieën	124	1895	30
vissen	734	1414	32
ongewervelden	1891	2639	35
planten	5328	8500	70

Via Natura #37 | Rijkswaterstaats resultaten natuur, milieu en landschap Niek Ketting (p. 3) De Crisis- en herstelwet zal dus helaas niet positief uitpakken voor natuur en milieu, vrees ik ... | financiering in Nederland oorzaak teruglopen landschappelijke kwaliteit (zoals bij HSL)

Vogels 04/2009 | Waddenzee | spreeuwen | stadsvogels

Vogels 05/2009 | moeizaam overleven in de stad. Kauw, ekster, Turkse tortel, mus en spreeuw en struikbroeders als heggemus en braamsluiper nemen af. Watervogels nemen toe, en ook de grote bonte specht.

Vogels 2009/2 | trekvogels in het nauw | korhanen | rietvogels

Vogelstreken #124 | Broedvogels van de Hertenkamp 1965-heden

Waddenmagazine 44/dec | de zandmotor hapert

Zoogdier 20/4 | verdwijnt de Noordse woelmuus? | vlermuizen (Baardvlermuis en Franjestaart) langs de Nederlandse kust breiden zich uit | veldgids Europese zoogdieren | Grijzed grootvlermuizen | Darwin en de Nederlandse netwerk natuur - over eilandtheorie, metapopulatietheorie en de geünificeerde neutrale theorie van biodiversiteit en biogeografie.